

Koncepce poradenských služeb poskytovaných ve škole

Praxe ve školní psychologii, 21/9/2015
Mgr. Michaela Širůčková, Ph.D.

Modely poradenských služeb ve škole

A. Pracovníci ŠPP

- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- o školního psychologa
- o školního speciálního pedagoga
- (sociální pedagog)
- (asistent pedagoga)

B. Konzultační tým

- třídní učitelé
- učitelé výchov (občanské, rodinné, k volbě povolání na ZŠ a úvodu do světa práce na SŠ)
- učitel-metodik pro přípravu školních vzdělávacích programů

varianta základní - varianta rozšířená

Poskytování poradenských služeb na škole:

PORADENSKÉ SLUŽBY VE ŠKOLE

- KONTINUITA PRÁCE S MOTIVY A VÝBĚREM
- PŘÍSTUPNOST SLUŽBY PRO VŠECHNY ŽÁKY
- RESPEKTOVÁNÍ INDIVIDUÁLNÍ VOLBY
- KOREKCE ROZHODOVACÍHO PROCESU VE VAZBĚ NA POTŘEBY SPOLEČNOSTI
- ROLE DALŠÍCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Strategie pedagogicko-psychologického poradenství na ZŠ

- ❑ pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů,
 - ❑ sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit metodické zázemí pro jejich vytváření a realizaci,
 - ❑ zavést do školství novou koncepci kariérového poradenství,
 - ❑ připravit podmínky a rozšířit možnosti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
 - ❑ vybudovat příznivé sociální klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole,
 - ❑ posílit průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování,
 - ❑ prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
 - ❑ poskytovat metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů,
 - ❑ prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči,
 - ❑ integrovat poradenské služby poskytované školou se službami specializovaných poradenských zařízení, zejm. PPP, SPC, SVP a IPS úřadů práce.
-

Školní speciální pedagog

- ❑ koordinace speciálně pedagogického poradenství ve škole
 - ❑ koordinace zpracování individuálně vzdělávacích programů
 - ❑ metodická pomoc učitelům vyučujícím žáky s SPÚ (možnost náslechlů v hodinách a následného rozboru)
 - ❑ ve spolupráci s ředitelem školy zpracování podkladů týkajících se integrovaných žáků pro Magistrát města Brna
 - ❑ účast na metodických schůzích Čj (1. a 2. stupeň)
 - ❑ vedení kabinetu speciálně pedagogických pomůcek
-

Školní speciální pedagog

- ❑ vyhledávání a podpora žáků s potížemi ve výuce
 - ❑ orientační diagnostika žáků s poruchami učení
 - ❑ nápravné skupinky žáků s poruchami učení během dopolední výuky
 - ❑ diskroužek pro žáky 1. a 2. ročníků, který je zaměřený nejen na nápravu poruch učení, ale také na předcházení jejich rozvinutí u těchto dětí
 - ❑ poradenské a konzultační hodiny pro žáky, učitele, rodiče
 - ❑ spolupráce s poradenskými zařízeními
-

Metodik školní prevence směrem k žákům

Formování odolnosti proti negativním vlivům,
schopnosti samostatně se rozhodovat a řešit své
problémy, pracovat v týmu:

- a) poskytováním informací přiměřeně k věku žáků
(prožitkové metody, modelové situace, soutěže,
testy, výuka v mediální a divadelní místnosti
 - b) zařazováním prvků projektů „Kouření a já“,
„Zdravá škola“, „Občan“
 - c) nácvikem a rozvojem praktických dovedností
vedoucích k odmítání projevů agresivity,
sebedestrukce a porušování zákona
-

Metodik školní prevence

směrem k pedagogickým pracovníkům

- seznamuje s platnými dokumenty MŠMT k primární prevenci (provozní porada na počátku školního roku)
 - informuje o problematice, pravidelně předává poznatky z odborných školení a seminářů pořádaných PPP Zachova, PC Sládkova, LF MU, PdF MU, PC Křížová, SPC Štolcova, ŠPC... (porady, schůzky MÚ, osobní kontakt a spolupráce, plán ...)
 - činnost v rámci předmětů: prvouka, přírodověda, Rv, Ov, Čj, cizí jazyky, PŘ, Ch, Vv, Tv..., výchovného programu ŠD a třídnických hodin; vzájemná spolupráce
-

Metodik školní prevence

rodičovská veřejnost

- edukace rodičů v rámci třídních schůzek:
 - a) problematika sociálně nežádoucích jevů a možnostmi, jak jí předcházet (letáčky a propagační materiály, kontaktní adresy odborníků ...), s obsahem MPP a vnitřního řádu školy
 - b) význam správného využití volného času jejich dítěte a možnostmi školy v této oblasti (CVČ, INEX, volitelné a nepovinné předměty, ŠvP, LVK, kurzy, zájezdy, exkurze, studijní pobyty v zahraničí ...)
 - organizace besed pro rodiče s odborníkem (na základě jejich zájmu o určité vybrané téma)
 - možnost osobní konzultace a individuálního kontaktu při výskytu a řešení konkrétních případů
-

Výchovný poradce

- předkládá návrhy na postup řešení a prevenci výchovných problémů
 - udržuje pravidelný kontakt s třídními učiteli, hovoří s nimi o problémech v jejich třídách
 - metodicky pomáhá třídním učitelům při řešení výchovných problémů
 - uskutečňuje diagnostickou činnost u žáků, kteří ji vyžadují z výchovných, vzdělávacích či sociálních důvodů
 - aktivně vyhledává děti s výchovnými problémy, ze sociálně znevýhodněného prostředí – pracuje s nimi v rámci konzultačních hodin v ŠPC
 - koordinuje výchovné komise
 - koordinuje spolupráci učitelů se školním psychologem a školním speciálním pedagogem
-

Výchovný poradce

- ❑ vede agendu související s přechody žáků mezi školami
 - ❑ vede agendu žáků se SVPU a její doplňování
 - ❑ projednává odkladů školní docházky s učiteli 1. tříd
 - ❑ vyřizuje návrhy na vyšetření žáků v PPP
 - ❑ poskytování poradenské pomoci ve ŠPC
 - ❑ spolupracuje s návaznými pracovišti (PPP, SPC, SVP), organizacemi ve státním i nestátním sektoru (Help me, ...)
-

Poradce pro volbu povolání

- koordinuje poradenství pro volbu povolání
 - zajišťuje distribuci informací:
 - organizace burzy středních škol na škole
 - organizace odevzdávání přihlášek žáků 9.tříd na přijímací řízení
 - průběžná aktualizace informací o dnech otevřených dveří jednotlivých škol
 - spolupracuje se subjekty, které poskytují specializované služby kariérového poradenství, středními školami, úřady práce:
 - návštěva úřadu práce s 8.ročníky
-

Poradce pro volbu povolání

- provádí pedagogickou diagnostiku v souvislosti s profesní orientací žáků:
 - ve spolupráci s učitelem českého jazyka – zadání slohové práce na téma volba povolání v 9.ročníku.: „Mé profesně kariérové plány po ukončení ZŠ“
 - ve spolupráci s učitelem pracovních činností v 8 ročníku – dotazníky zájmů
 - ve spolupráci s učitelem občanské výchovy – kariérové dotazníky v 9.třídách
 - poradenství žákům, které je zaměřené se na lepší sebepoznání a úspěšnou sebeprezentaci
 - nabízí pravidelné konzultační hodiny
-

Literatura

- Zapletalová, J. (2005). Koncepce poradenských služeb poskytovaných ve škole. Věstník ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, Ročník LXI, červenec 2005.
 - Zapletalová, J. (2011). Inovovaná koncepce poradenských služeb poskytovaných ve škole (úpravy na základě realizace projektu RŠPP-VIP I). Dostupné z: <http://www.rspp.cz/rspp/images/vystupy/inovovan.pdf> (21.9.2012)
-